

Gabriele Kuby: ONLY YOU

Adj esélyt a szeretetnek!

A szabadság – folyamatos hódítás.

Nem lehet egyszerűen csak úgy birtokolni!

Ajándékba kapjuk,

De megtartani csak harccal lehetséges.

A szabadságért egész valóddal fizetsz -

Ezért nevezed szabadságnak azt, ami megengedi neked,

Hogy miközben fizetsz érte,

Újra és újra birtokba vehesd önmagad.

Ezen az áron vonulunk be a történelembe,

Érintjük meg korszakait.

II. János Pál pápa

1 Nem való mindenkinek

Ez a kis könyv nem való mindenkinek. Egy titkot árul el neked. A titkokat jelszavak, titkos szövetségek, rejtekhelyek és hallgatás védi. A gyerekek imádnak titkolózni, és kíváncsiak mások, különösen a nagyok titkaira. Nekik viszont mára már alig maradtak titkaik.

Az ember által megfejthető legnagyobb titok a következő kérdés mögött bújik meg: Hogyan leszek boldog? Ez valószínűleg téged is érdekel. A válasz megtalálásának azonban ára van. Mindenki boldog akar lenni, de ingyen, vagy legalábbis jutányos áron szeretne hozzájutni, még hozzá rögtön. Azonnal, de olcsón. Bocsi, de ez nem így működik! Ennek az útnak a végén nem a boldogság vár rád, hanem feltehetően előbb vagy utóbb nagyon boldogtalan leszel. De még ekkor is megkeresheted a zsákutcából kivezető utat. Az utat mindenki ismeri: 180 fokos fordulat az ellenkező irányba. „A következő lehetőségnél forduljon, kérem“ ismétli a jól ismert navigációs hang. Ismeri a célokat, és a távoli égbolton keringő műholdon keresztül mindenre rálát.

Korábban a boldogság titkát ismerő embereket bölcseknek hívták. De ők mára már kihalóban lévő fajnak számítanak. Sokan már nem is tudják, hogy léteznek ilyen emberek. Remélhetőleg te már találkoztál olyannal, akiről ezt elmondhatod. A nagyszülők tulajdonképpen erre rendeltettek, mivel sok idejük volt arra, hogy tanuljanak a hibáikból. Ahogy a tanítók és a lelkészek is. A

nagyszülők mai generációja – ez nem a tiéd ellen szól! – éppen a hibákból alkot törvényeket. Én is ehhez a generációhoz tartozom, a híres „68-asokhoz”, de én tanultam a hibáimból. Ám ezt a tudást nem adták olcsón.

Most látom: Egyszerűen letegeztelek. Hogy jövök én ehhez? Úgy, hogy ebben a könyvben nagyon személyes dolgokról írok, és azt képzelem, hogy egy ifjú barátommal beszélek. De ez természetesen nem egyirányú utca. Ha kedved tartja, írd nekem, és te ugyanígy letegezhatsz.

Amikor olyan idős voltam, mint most talán te, volt egy tanárnőm, aki még iskolán kívül is tudott adni valamit. Bölcs ember volt, Tillának hívták. Az igazi nevét írom ide, mert talán örül neki a mennyben. Nagyon tiszteltem, eleinte talán egy kicsit tartottam is tőle, de valahányszor rosszul éreztem magam és felkerestem, sokkal jobban lettem utána. Már akkor azt kérdeztem magamtól: Hogy csinálja ezt? Hiszen csak meghallgat.

Azt kívánom magamnak és neked, hogy e könyvecske elolvasása után – ami körülbelül addig tart, mint egy látogatás –, bizakodóbbnak, reménytelibbnek, határozottabbnak érezd magad. Hogy a ruhád ujját felgyűrve azt tudd mondani: Vágjunk bele!

Egy feltétele van annak, hogy ez a könyvecske a hasznodra váljon. Csak annyi kell, hogy hajlandó legyél gondolkodni, még akkor is, ha emiatt kialakul egy elvárás *benned*, hogy változtass az életeden. Hangsúlyozom: *benned*. A külső elvárásokat gond nélkül vissza lehet utasítani. Ezt már hároméves korunk előtt is megtesszük. De mi van akkor, ha neked magadnak kellene felismerned, hogy változtatni kell? A lelkünknek azt a részét, amely ezt követeli tőlünk, lelkiismeretnek hívják.

A legtöbben felhagynak a gondolkodással, ha csak megsejtik, hogy lelkiismeretük felébredhet álmából. Érthető. Hiszen haraphat.

Abbahagyják a gondolkodást, ha megsejtik, hogy ellentmondásba kerülhetnek a környezetükkel, mai nevén a *mainstream*mel (főáramlattal, fősoddorral). A mainstream egy sodró folyam: azt kell gondolni, amit mindenki gondol. Azt kell tenni, amit mindenki tesz. „De akkor így szeretni fogtok, és nem fogtok kiközösíteni?” – nyöszörög bennünk a kisgyerek. Mindenkiiben él ez a félelem. Kevesen képesek legyőzni. Ha sokan lennének, nem létezne mainstream, nem léteznének diktatúrák.

Aki mégis gondolkodik, az filozófus, a bölcsesség szerelmese. Bölcsességre szert tenni csak úgy lehet, ha az igazságot keressük, és aszerint cselekszünk.

2 Szerelem és szex

Mi foglalkoztat leginkább az életedben? Mítől érzed magad a hetedik mennyországban? Mi taszít kétségbeesésbe? Mikor érzed magad királykisasszonynak, és mikor eldobott rongynak? Mi ad erőt ahhoz, hogy fákat szakíts ki a földből? Mi nyeli el az összes energiádat? Jó válasz! Mindaz, ami a szerelemmel és a szexszel kapcsolatos. Erről van itt szó.

A szerelem szó igen kelendő áru manapság, és előszeretettel használják a szeretettel épp ellentétes viselkedésformákra, mint például a jól ismert „make love” kifejezés. Amerikából jött át, ahol az emberek, ha le akarnak feküdni valakivel, azt mondják: „Lets make love!” A mai diáktársadalom ízlésének azonban még ez is túl sok duma a szeretetről, ezért inkább azt mondják: „lets hook up” – azaz legyünk együtt ma éjjel. Az egyetemi kalauzokban azt ajánlják a fiatal nőknek, hogy az esemény előtt beszéljék meg a sráccal, hogy utána még egyszer telefonáljon, mert különben esetleg eldobott rongynak érezhetik magukat.

Make love not war (Szeretkezz, ne háborúzz!) – ez volt a hippik zseniális, ám félrevezető jelszava a '60-as és a '70-es években, mintha a szex megakadályozhatná a háborút. A szeretet nélküli szex azonban a kapcsolatokat is háborús zónákká alakíthatja.

Szeretetet nem lehet venni, itt még a gazdagok is üres kézzel távoznak, hiszen a szeretet ajándék, nem megvesztegetés és nem üzlet tárgya. Ha azért adok neked, *hog*y cserébe kapjak tőled valamit, az alku, nem pedig szeretet. Egyediségemben, olyannak szeretlek, amilyen vagy, és nem remélek többet annál, mint hogy te is egyediségemben úgy szeretsz, amilyen vagyok. Igazi csoda, hogy találkoztunk – ez a szeretet, vagy mondjuk a szeretet kezdete.

Mindenki vágyik a szeretetre. Te is meg én is, a barátaid és az ellenségeid, a szüleid és a testvéreid, az utcai koldus és a kastély úrnője is. A szeretet az a kincs, amelyet mindenki szeretne megtalálni, de amelyre csak olyan mértékben lelhetünk rá másoknál, amilyen mértékben mi magunk ajándékozunk oda apránként, lépésről lépésre. Életünk legfontosabb és legvágyottabb tárgya a szeretet. Teréz anya, aki az utca legszegényebbejéit vette maga köré, és adta vissza nekik a méltóságukat, így fogalmazott: „A világ a legnagyobb szegénysége a szeretethiány.”

Vissza tudsz emlékezni egy olyan konkrét helyzetre, amikor azt érezted, hogy szeretnek? Esetleg tedd félre a könyvet, hunyd le a szemed, és kalandozz emlékeidben, míg eszedbe nem jut egy olyan helyzet, amikor mély öröm töltött el, mert valaki megmutatta neked, hogy mennyire szeret. Ilyesmik juthatnak az eszedbe:

Valaki komoly kerülőt tesz azért, hogy láthasson téged.

Valaki félbehagyja a munkáját, hogy időt szakítson rád.

Valaki sugárzik az örömtől, amikor meglát.

Valaki úgy néz rád, hogy testestül-lelkestül szépnek érzed magad.

Valaki váratlanul megjelenik a kapud előtt, hogy segítsen a költözködésben.

Valaki felemeli érted a szavát, amikor mások rosszat mondanak rólad.

Valaki eléd, mögéd vagy melléd áll, hogy megvédjen, amikor megtámadnak, jóllehet ez számára hátrányokkal járhat.

Valaki nem támaszt igényeket veled szemben, hanem teret hagy neked, hogy szabadon fordulhass hozzá.

Valaki „irántad való szeretetből” lemond valamiről, pl. az együtt töltött időről, mert mással szeretnéd azt tölteni.

Valaki együttérzően meghallgat, hogy vigaszt nyújtson neked.

Valaki megfogja a kezéd, jóllehet épp utálatos voltál.

Valaki megbocsátja a hűtlenségedet, és ennek ellenére hűséges marad hozzád.

És így tovább.

Szeretnék elmesélni neked egy történetet arról, hogy hogyan mutatta meg nekem a legjobb barátnőm azt, hogy mit is jelent a barátság. Ő egyike azon keveseknek, aki általában anélkül viseli el a bántások és sértések, hogy a hasonlót hasonlóval viszonzná. Hegyi beszéd akció közben. Egyszer megtudta, hogy valaki rosszat szólt rólam. Amikor ezzel az illetővel találkozott, elmagyarázta neki, hogy nem engedi a barátnőjét bántani. Akkor sem engedné, ha nem lenne igazam. Négyszemközt finoman utalna rá, de a külvilág felé mindig és minden körülmények között kiállna mellettem.

Szeretnél te is ilyen barátnőt vagy barátot? Ezt nagyon meg tudom érteni. Ez egy ki nem érdemelt ajándék. A kérdés az, hogy mi magunk hogyan válhatunk jóbaráttá?

Mi a közös a fent említett helyzetekben?

Az, hogy mindig a másik java áll az előtérben. Aki szeret, az a másikat nézi, nem saját magát, sőt kész lemondani dolgokról a „másik kedvéért”. Ha komoly és igazi lemondásról van szó, akkor biztosan tudom, hogy szeretnek.

Még valami közös bennük: a másikhoz fordulás szabadsága. A szeretet ajándék. *Szabadon* kell odaajándékozni. A szeretet számára olyan fontos a szabadság, mint a légzés számára a levegő, vagy a hal számára a víz. Levegő nélkül az ember meghal. Víz nélkül a hal elpusztul, szabadság

nélkül meghal a szeretet. Sokan úgy vélik, hogy a házasság köteléke ellentmond a szabadságnak. Ám ezt a köteléket szabadon vállaljuk, és csak ez teszi lehetővé a szeretetben való növekedést.

Sejtjük, hogy mi lehet a szeretet, mégpedig az a szeretet, amelyet nem lehet megvenni, hanem csak szabadon lehet ajándékba adni és kapni, amelyre mindannyian vágyunk.

Legalább élete kezdetén, amikor kicsi és tehetetlen lényként édesanyja méhéből a világra jön, mindenkit ilyen szeretetnek kellene körülölelnie. Az anya és a gyerek szervezetében a hormonok által szabályozott biológia mindent megtesz azért, hogy ez „összejöjjen” köztük.

A szülői szeretetet követi a baráti szeretet. Már az óvodában kezdetét veszi, és a boldogság és a csalódás, a féltékenység és az elengedés, a kötődés és a szabadság megtapasztalását keresztül növekszik – egy életen át.

Hirtelen valami teljesen új bukkan fel:

A szerelem és a szex

A gyerekkor végleg elmúlt. Hirtelen valami új jelenik meg, ami egyszerre vonz és taszít téged, és furcsa reakciókat – szívdobogást, pirulást, izzadást – vált ki belőled, ami leköti gondolataidat és fantáziádat. A fiúknál a serdülőkorban óriási mennyiségű tesztoszteron hormon termelődik, hússzor annyi, mint a lányoknál. A tesztoszteron felelős a szexuális vágyért.

A szexuális ösztön *hajt* minket a másik nemhez. A másik nem hihetetlenül vonzó. A lányok mindent megtesznek azért, hogy vonzók legyenek – kiteszik a hasukat, mellüket, combjukat, parfümöt és szájfényt használnak, és ott van még a szempillafesték is. A férfiak ugyanis különösen erősen reagálnak a vizuális ingerekre. A nők kevésbé specializáltak, nem csak néznek, hanem éreznek is. Ezért normális esetben válogatosabbak. Belülről hajt, kívülről pedig vonz minket valami – hogy maradjon így tiszta fejű az ember?!

A természet meglehetősen komoly programokat telepített annak biztosítására, hogy ne haljon ki az emberiség, hogy a táplálékbevitel és az utódnemzés örömet szerezzen. Ha ez nem így lenne, már nem létezne az emberi faj. Furcsamód az állam ma úgy gondolja, hogy az ő dolga a gyerekeknek szavakkal és képekkel megtanítani azt, hogy mi a helyzet a szexszel. Talán attól félnek a politikusok, hogy máskülönben kihalna a nép. És valóban kihal, az iskolai oktatás kényszerszexualizálása ellenére.

Mi lesz a szerelemmel, ha a szexuális ösztön akarja diktálni az ütemet? Hiszen az a szerelem, amikor semmi másra nem tudok gondolni, csak a másikra. Az első csók teljesen átjár, az ember egyfajta kábulatba esve még többre vágyik, és még többre, és még többre... mi szól ellene?... tulajdonképpen semmi... és már meg is történt az „első alkalom”.

Még az első szerelmeddel vagy együtt? Egész életedben nem fogod tudni elfelejteni őt, még akkor sem, ha nagyon szeretnéd.

Életed az „első alkalom” után vált bonyolulttá. Gondolataid és érzéseid nagy része a szeretet és a szex körül forog. Az iskola, a szakmai képzés, az egyetem mellékesekké válnak. Többé már nem látsz tisztán, egy kusza szerelmi viszony kellős közepén találsz magad, közben megsérülsz, megsértesz másokat, majd újra megpróbálsz: unalomig ismételt színjáték, amiben talán te magad is nyakig benne vagy, és amit ott látsz magad körül mindenütt. Úgy tűnik, ez a normális, hiszen mindenkivel ez történik. Senki sem mondja meg neked, hogy a „normális” valójában beteges.

De talán még szűz vagy, és még nyitva áll előtted az élet. Szerencsés vagy! Különös, hogy a nyelv csak a *szűzlány* kifejezést ismeri. De a természet ugyan miért csak nála építette be azt a bizonyos szűzhártyát? Vajon mi lehet az értelme?

3 1968 – a szexuális forradalom

Mi jut eszedbe a forradalomról? Nekem erőszak, megölt emberek ezrei, százezrei – mindig a „jó cél” érdekében, amely ígérete szerint egyszer s mindenkorra felszámol valamely valódi problémát. Az 1789-es francia forradalom idején feltaláltak egy gépet, a guillotine néven elhíresült nyaktilót, amely igen praktikusnak bizonyult, hiszen képes volt percenként levágni egy fejet. Először a nemesek jöttek, akiknek a polgári osztály hatalomra jutása érdekében át kellett adniuk a helyüket, majd mindenki sorra került, aki veszélyeztethette volna Robespierre rémuralmát. Legvégül aztán maga Robespierre is erre a sorsra jutott.

Az orosz forradalom 1917-ben azzal kezdődött, hogy – a proletárhatalom érdekében – titokban gyerekestül, kutyástul elintézték a cári családot. Majd továbbfolytatták az öldöklést, végül a diktátorrá váló Sztálin útjában álló saját embereik, majd legvégül a saját népük ellen: kulákok (parasztok) százezreit fosztották meg jogaiktól, sajátították ki vagyonukat, hurcolták el őket, és ölték meg a munkás-paraszt államban. A kísértetjárás 70 évig tartott, a fél világot leigázta, és még a mai napig is ezt teszi néhány országban.

Az 1968-as diákmozgalmat is forradalomnak hívják. A szótár „erőszakos politikai összeomlásoként” definiálja a „forradalmat”. Nevezhetjük forradalomnak a szexuális normák radikális összeomlását? Hol vannak a halottak?

Mindenhol ott vannak, milliósámmra, világszerte évente 50 millióan lehetnek, Németországban megbízható becslések szerint ezer körül van a számuk nap mint nap. Ezek a halottak nagyon kicsik, de ha nem ölnék meg őket, éppúgy felnőhetnének, ahogy te és én. Azokról a gyerekekről beszélek, akiket kikaparnak az anyaméhből, szétarabolnak, kiszívják, és a szemétkébe dobják.

Annak idején még tilos volt megölni a meg nem született gyermekeket. Ma ezt a hatalmasok „emberi joggá” nyilvánították. Tehát valóban végbement a forradalom.

Mivel te olyan korban születél, amikor ez a forradalom már győzött, és továbbra is győzelelmeskedik, szeretném elmesélni neked, hogyan is volt régebben, még 1968 előtt. 1964-ben érettségiztem, és egy időre engem is beszippantott az örvény. 1964 és 1967 között a Szabad Berlieni Egyetemen tanultam szociológiát, ahol valahogy bekerültem a hallgatói önkormányzatba (AStA). 1967-ben azonban átmentem a Konstanzi Egyetemre, mivel már akkor is úgy találtam, hogy valami nem stimmel ezzel a forradalommal.

Iskoláskoromban még másképp nézett ki a világ. Ha a családról esett szó, egyértelmű volt, hogy az apát, az anyát és a gyereke(ke)t értik alatta. A német alkotmány megalkotói a házasságot és a családot „az államrend különleges védelme” alá helyezték (6. szakasz, 1. bekezdés). Elképzelhetetlen volt, hogy néhány évtizeddel később az azonos nemű felnőttek életközössége azonos szintre kerülhet a házassággal. A válások ritkák voltak, és mindenki tudta, hogy erkölcsi kudarc áll mögöttük. A bíróság a bűnösség elve alapján hozta meg ítéletét. Ha egy pár hotelszobát akart kivenni, útlevelel kellett igazolniuk, hogy házasok. Minden hotelszobában volt egy biblia.

A homoszexualitást titokban éltek ki. A magzatgyilkosság tiltott volt. A pornográfia tiltott volt. A blaszfémia – istenkáromlás – szintűgy. A hetvenes évek elején Willy Brandt kancellársága alatt törölték el mindkét tilalmat. Pornográfiát addig csak piszkos kis boltokban, pult alól lehetett beszerezni, nem volt ott minden újságos bódében és a normális tévéműsorban. A prostitúció nem volt a társadalombiztosítás által elismert foglalkozás, a transzvesztiták pedig csak az éjjeli bárókban hívhatták fel magukra a figyelmet.

Az iskolai oktatás mentes volt a szexualitástól. Nem volt szexuális felvilágosítás című tantárgy, és a németórán a német irodalom gazdag kincséből merítettek. Pornográfiával dúsitott műveknek semmi keresnivalójuk nem volt az iskolában. A gyerekek játszani jártak az óvodába, és nem arra biztatták őket, hogy éljék ki „gyermeki szexualitásukat”.

A közterületek sem voltak tele szexualizált képekkel. A képes újságok első oldaláról sem egy pornószínésznő képe köszöntött ránk. Akkoriban a reklámok még nem szexuális ingerléssel akarták a nézőket a termékek megvásárlására ösztönözni. A filmek csúcspontját a szerelmesek csókja jelentette, a többit rábízta a fantáziánkra. A Bravo nem ismertette meg fiatal olvasóit a perverzió mindenféle formájával, de nem is közölt egész oldalas meztelen fotókat fiatalokról. Nem létezett internet, és ezért nem is volt még 4,2 millió pornóoldal a világhálón. Szexuális bántalmazás és erőszak – a harctéren kívül – ritkán fordult elő, a fiatalok közötti szexuális erőszak nem olyan téma volt, amellyel a bíróságoknak kellett volna foglalkozniuk.

A szex – általános vélekedés szerint – egyetlen helyhez: a férfiból és nőből álló házaspár hálószobájához kötődött. A házasság előtti önmegtartóztatást a fiatalok elé kívánatos normaként állították. A fiatalok nem éltek szexuális életet a szülői házban.

Természetesen sohasem tartják be teljesen a szigorú szexuális normákat, máskülönben nem születhetnének meg a nagy regények, ezek a normák mégis vezérsillagnak számítottak, róluk prédikáltak a papok és a szülők, a tőlük való eltérés társadalmi szankciót vont maga után, azaz a társas környezet érzékeltette a személlyel, hogy életvitelét nem tartja jónak és helyesnek. Az „elnyomó szexuális erkölcs“ ellenére (ahogy rövidre rá elnevezték), a születési arány magas volt. Napjaink szexmániája ellenére kihalófélben lévő nép vagyunk. Úgy hiszem, hogy nem *ennek ellenére*, hanem épp *emiatt*.

Ezen az erkölcsi alapon nyugodva aklakult ki az egyedülálló keresztény-nyugati kultúra. És épp most hagyjuk, hogy eltűnjön a süllyesztőben.

J. D. Unwin angol antropológus a szexualitás és a kultúra közötti kapcsolatot vizsgálva¹ a következő törvényszerűséget fedezte fel: minél erősebb a szexuális korlátozás, annál magasabb a kulturális szint; s minél kisebb mértékű a szexuális korlátozás, annál alacsonyabb a kulturális szint. Továbbá: csak a szigorú szexuális erkölcsöt követő társadalmakban fordul elő istenhit; ha megszűnik a korlátozás, már csak természet- és állatimádás létezik. „A történelem egyetlen figyelemreméltó eleme az a monotónia, amellyel az önmagát (meg)ismétli.”

A mű elolvasásakor lehullott a hályog a szememről. Erkölcsi romlás, hitehagyás, családok összeomlása, a lelki betegségek és kriminalitás erősödése, az iskolai teljesítmény romlása, drogfogyasztás, mindenféle függőségek, és az élet egyetlen értelmeként megjelenő gyönyör... és rengeteg szomorú arc. Most még az anyagi jólét is tovatűnik. És azután mi lesz?

Úgy néz ki, hogy Unwinnak igaza lehet.

Az én generációm, mindenki, aki 68-as diák volt, kezébe vette a légalapácsot, és szétzúzta vele ezt az alapot. A fölé feszített zászlón pedig öles betűkkel ez állt: SZABADSÁG. Tenni és engedni, amit csak akarunk, különösen a szex terén. Végre levethettük magunkról az egyházi parancsok igáját, vagy ami még jobb, szétrombolhattuk magát az egyházat. Szabadság, szabadság és még egyszer szabadság! Közben pedig azt akarják bebeszélni nekünk, hogy a nemiség megválasztása emberi szabadságjog, a szexuális irányultságról már nem is beszélve.

Úgy tűnik, mintha az embereknek ma nagyobb szabadságuk lenne, mint valaha. Korábban – nem a középkorra, hanem az 1968 előtti időre gondolok – a felnőttek a jó nevében korlátokat szabtak, amelyek ellen a fiatalok lázongtak, majd mikor maguk is szülővé váltak, előlről kezdődött az egész játék. Az viszont új, hogy egy fiatal nemzedék tartósan áttörje a jó összes védősáncát. A

¹ J. D. Unwin, *Sex and Culture*, London 1934

68-as lázadók „az intézményeken keresztül vonultak be” a társadalomba, és foglalták el a hatalmi pozíciókat a politikában, a médiában, az egyetemeken, az igazságszolgáltatásban. Az akkori „parlamenten kívüli ellenzék” mára már intézményesült mainstreammé vált. Az árral szemben úszókat egyszerűen hidegre teszik.

Masnapság egyáltalán nem egyszerű a szülők generációja ellen lázadni, hiszen nincsenek már olyan határok, melyeket áttörhetnétek. Az viszont új lenne, ha ti magatok állítanátok fel önként korlátokat. A forradalom helyett a megtérés hozná az újdonságot. A megtérés nyomán élet fakad, nem pedig halál.

4 Szabadság és igazság

Ez a szabadság nehéz dolog. Az igazsággal is ez a helyzet. Manapság az igazság nem trendi. De nemcsak manapság. Már Pilátus is feltette a kérdést Jézusnak: „Mi az igazság?”, a választ viszont nem akarta hallani. Inkább kiment, s a kiabáló tömegtől kérdezte meg, hogy kit engedjen el: Jézust vagy Barabást. A tömegnek kell eldöntenie, hogy mi, vagyis inkább azt, hogy *ki* igaz. Az eredményt ismerjük. Az egyik nem akart tudni az igazságról, a többiek pedig azt akarták, hogy keresztre feszítsék az igazságot. Amiből látható, hogy a szavazás nem alkalmas eszköz az igazság megállapítására.

Sokaknak ma úgy tűnik, mintha az igazság létezéséről vallott meggyőződés a szabadság elleni támadás lenne. Ha a szabadság azt jelenti, hogy azt tehetem (gondolhatom, mondhatom, írhatom, olyan filmet készíthetek, azt küldhetek el), amit akarok, és ha valaki azzal jön, hogy létezik egy objektív mérce, amelyből levezethető, hogy amit teszünk, az jó-e vagy rossz, akkor ez fenyegetően hathat arra, aki a szabadságot a fenti módon értelmezi. Ő inkább saját énjéhez méri magát.

Szabadság az, ha valaki eszméletlenülre issza magát (amit 2008-ban 25000 német fiatal tett meg), ha nem tud élni folyamatos zenehallgatás nélkül, vagy belemegy a csoportos szexbe? Aki így tesz, azt gondolja, önként teszi. Szabadnak érzi magát közben, de vajon *utána* is? A szabadság a választás lehetőségét jelenti. „Tégy, amit akarsz!”, szól a dal egyik fele, ám amit teszek, annak következményei is vannak. Ha megtettem, amit akartam, attól végül nő vagy csökken a szabadságom? A (meg)kísértés azt jelenti, hogy a legvégül ránk váró fekete leves a manipuláció szabályai szerint rejtve marad. De nem is akarunk róla tudni. Itt van a füves cigi, a repülés, most azonnal kell, hogy üssön, a király érzés – a holnap nem érdekel, csak *most* akarom jól érezni magam; és mivel ez nem tartós, holnap újra akarom, és még többet, hiszen szabad vagyok, totál szabad. Csak sajnos többé már nem tudok kikászálódni az ágyból, de minek is, nem érdekel, mi van a suliban. Romlanak a jegyeim, csökken az önbecsülésem, de ha a spanjaimmal elszívok egy

spanglit, akkor újra jól érzem magam. Még néhány kanyar lefelé a lejtőn, és a függőség börtönében találod magad.

Ha a rossz mellett döntesz, elveszíted a szabadságot.

A függőség azt jelenti, hogy szükséged van valamire ahhoz, hogy jól érezd magad, ám ez a valami közben tönkretesz. Ördögi! A szabadsággal kezdődött, s most az elképzelhető legrosszabb fajta szolgaság tart fogva. Saját magad rabszolgája és rabszolgahajcsára lettél. Ez a valami nagyon sokaknál a szex – „élőben” vagy virtuális formában a monitoron. A „szexuális szabadság” volt ’68 jelszava, és hová jutottunk? A szexuális függőségbe.

Neked nem kell mondanom, hogy mi folyik a szex, a pornó, az alkohol és a drogok, valamint a hozzájuk kötődő zene (pl. Sido, Marilyn Manson, Eminem, Lady Bitch Ray) terén. (Csak úgy mellékesen: minden negyedik fiatalnak maradandó halláskárosodása van.)

Merre tart egy olyan kultúra, amely a jó és a rossz összes objektív mércéjét porrá zúzta, és többé nem teszi fel a kérdést, hogy mi *szolgálja* az ember javát és a közjót? A gazdasági válság a maga durva módján tanítja meg nekünk, hogy a határtalan egoizmus nem megteremti, hanem szétrombolja a szabadságot.

Mint egy rettenetes örvény, amely mindenkit elragad, és magába akar szippantani. Ám ha felébredsz, nem kell hagynod, hogy magával rántsön. Hiszen az igazságban szabad vagy, és az igazság szabaddá tesz téged.

5 Örvényben

Mi a helyzet a te személyes szabadságoddal? Valóban meghagyják a szabadságod azok a téged formáló hatások és befolyások, amelyeknek ki vagy téve? Életed előre megadott pályán halad előre, vagy megpróbálsz te magad meghatározni a célokat? Mindenekelőtt négy terület formálja a serdülőket: a család, a kortársak, az iskola és a média.

A család

Mit tanultál a családban a szeretetről, a hűségről, a férfiről és a nőről, az apaságról és az anyaságról? Vannak példaképeid, akiket követhetsz, akik tartást és erőt adnak, és rendíthetetlen, mély bizalommal töltenek el? Vagy elvált szülők gyerekeként kell megbirkóznod mély lelki sebekkel és érzelmi hiányokkal? Minden, amit átéltél, a jó és a rossz, példaként szolgál a számodra, hat rád, és előre kijelöli életed pályáját, amely csak akkor válik meghatározóvá, ha eldobod magadtól.

Ha tudod, hogy szeretnek, ha édesapád példát mutat neked abban, hogy hogyan boldogul egy férfi az életben; ha büszke a fiára, és mögötted áll, ha büszkén és örömmel tekint rád mint

lányára,; ha édesanyád el nem veszíthető melegséggel ajándékoz meg, és a fiaként megtanulod tisztelni a nőket, a lányaként pedig a lelkedben hordod a női méltóság és különleges lelki erő képét – akkor ez már-már paradicsomi állapot, amelyért mindennap hálát adhatsz.

Még ha a médiában szinte csak tönkrement családokról tudósítanak is, ez nem jelenti azt, hogy nem léteznek a fent leírthoz hasonló családok.

„Ki ne lenne szívesen jó ember, csak hát a körülmények, azok nem olyanok”, panaszkolta Berthold Brecht. Az én körülményeim sem olyanok. Nekem is elváltak a szüleim, és én magam is elváltam. Milyen kár! Mennyi fájdalom, mennyi csalódás, mennyi lelki teher az érintettek számára az évi 200 000 család mindegyikében, és ez a tendencia csak erősödik! Valószínűleg te is olyan terheket hordozol, amelyek azért nehezdednek rád, mert a szüleid nem tudtak igazán szeretni. Hogy fogsz te tudni így szeretetet adni apaként vagy anyaként?

Mindenki hordoz ilyen terheket, könnyebbeket vagy nehezebbeket. A szabadság útjelzőit önismeretnek, megbocsátásnak és felelősségnek hívják, melyek eligazíthatnak az életben.

Önismeret: Hogyan váltam ilyenné? Hogyan viselkedtem? Mik a gyengéim? Miben szenvedek hiányt? Ha nem kapsz a családban védeltséget, hamarosan egy barátod vagy barátnőd karjaiban fogod azt keresni – hogy majd lehetőleg hamarosan rájössz arra, hogy nem kapod meg azt, amit legbelül keresel, mivel ő is ugyanezt várja tőled.

Az önismerethez tartozik annak a kérdésnek a megválaszolása is, hogy mi a célom. Mindezek ellenére is szeretnék saját családot alapítani? (Ennek megfejtésére később majd meghívlak egy képzeletbeli utazásra.)

Megbocsátás – talán ellentmondásosnak hangzik, de tudom, hogy igaz: a másik vádolása megköt, a megbocsátás szabaddá tesz. A képmutatás és jámbor önbecsapás nem adja meg ezt neked. Ha nem tudsz megbocsátani, ha még képtelen vagy rá, akkor időre és segítségre van szükséged. Fontos, hogy ne beszéld be magadnak, hogy akkor vagy szabad, ha „szakítasz” a szüleiddel.

Okos terapeuták a generációs szakadás jelenségéről elgondolkodva azt találták, hogy a fiatalok számára elviselhetetlen, ha két értékrend, a család és a saját klikk értékrendje összeütközésbe kerül az életükben. Mivel a klikkhez tartozás létfontosságú a számukra, ezért a családot cserbenhagyják.²

Felelősség – Bárhogy volt is, te felelsz az életedért. Célokat tűzhetsz ki magad elé, megváltozhatsz, s ez épp elég nehéz feladat; a többiek egyszerűen olyan átkozottul ellenállók.

Ez egy olyan életprogram, amihez mindenkinek szüksége van segítségre, és meg is kapja azt, ha elindul ezen az úton.

² Gordon Neufeld, Gabor Maté, *Unsere Kinder brauchen uns*, Bremen 2006.

A klikk

Mi alapján döntöd el, hogy milyen ruhát veszel magadnak? Milyen zenét hallgatsz? Mennyi alkoholt iszol? Hogyan bánsz a lányokkal vagy a fiúkkal? Alig van fontosabb dolog annál, mint hogy elfogadjon minket a legfontosabb társadalmi csoport, amelyikhez tartozunk. Először a család, majd a kortársak az iskolában, a tanulmányaink során, a munkánkban. Kevés fenyegetőbb dolog létezik a kirekesztettségénél. Talán az agytörzsünkben élő régi emlékek miatt érezzük úgy, hogy a törzsön kívül nem vagyunk képesek túlélni. Bár a törzsek és a nemzetségek világa mára már teljesen eltűnt, információ- és közlekedéstechnikai szempontból mobilabbak vagyunk, mint valaha, s a munka világa is mobilitásra kényszerít minket, az ősfélelem mégis megmaradt: félünk a falkából való kizárástól és a semmi szakadékával való szembenézés érzésétől. A társadalmi csoportok erre építik az általuk gyakorolt kontrollt és hatalmat.

Minél fiatalabb valaki, minél kevesbé támaszkodhat a családjára, minél kevesebb az önbizalma, annál inkább aláveti magát a csoport nyomásának, és teszi azt, amit „mindenki tesz”. Egyesek engedelmessé válnak, mások hatalmi pozícióba kerülnek, és meghatározzák a trendet azzal, hogy ultralazán megjártassák a rosszfiút vagy a rossz lányt. Belül azonban ugyanolyan gyengék.

Mit teszel, ha azzal szerezheted a többiekénél pluszpontokat, hogy eszméletlenül iszod magad, haskipólóban feszítesz, hogy tetkót csináltatsz a feneked fölé, drogozol, pornóképeket töltesz le a mobilodra, vagy hogy minél több emberrel fekszel le, mondjuk az osztálykiránduláson, aminek ez az egyetlen célja?

Azt javaslom, vegyél elő egy papírt, és írd fel, hogy mit kell gondolni, mondani, tenni, felvenni és hallgatni ahhoz, hogy a csoportodban „menő” lehess. Azután kérdezd meg magadtól, hogy te tényleg akarod-e ezt! Használ, vagy árt ez neked?

Ha nem cigizel, nem piálsz, nincs barátod vagy barátnőd, ha még nem feküdtél le senkivel (ezt valahogy mindig kiszagolják), ha könyveket olvasol, és szeretnél tanulni, sőt talán még templomba is jársz, akkor egy ideig talán el kell viselned a piszkálódást és gúnyolódást. A csoportban való tekintélyed azonban hosszú távon más dolgoktól függ, olyanoktól például, mint az intelligencia, humor, segítőkészség, öntudat. És ez még azt sem jelenti, hogy nem élvezheted többé a dolgokat, csak épp olyan élvezetekben lesz részed, amelyek után öröm, nem pedig a nyomorúság érzése marad meg benned. Ha mások azt látják, hogy jól érzed magad a bőrödben, hogy az iskolával lazán megbirkózol, és érdekes az életed, el fogod nyerni az elismerésüket, és azon sem lepődnek meg, ha mondjuk téged választanak meg osztálytitkárnak.

Szexuális ismeretek (felvilágosítás) az iskolában

Mi a helyzet a szabadsággal, hogy a jó mellett dönthess? Ezt nem csak a haveri kör, hanem az iskola is megnehezíti, különösen a szex kérdésében. Az állam néhány évtizede arra szánta el magát, hogy a szex kapcsán egy bizonyos konkrét felfogást verjen bele a gyerekek fejébe: minden jó, ami élvezetet okoz, csak egy megszorítás van: senkit sem lehet olyanra kényszeríteni, amit nem akar.

Az Alsó-Ausztria tartománya által kiadott, *Minden a szerelem, gyengédség, szex témájáról* című új füzetben a következőket olvassuk: „Anna bírja Lisát, Lisa bírja Annát és Pault, Mark bírja Tobiást, Júlia Rómeót... akkor most mi is van?” Tényleg – ki képes ezt még átlátni!

A családok, idősek, nők és fiatalok ügyeiért felelős miniszterasszony alá tartozó német Szövetségi Egészségügyi Felvilágosító Központ (BZgA) által készített, és a gyerekek és fiatalok által látogatott helyeken az adófizetők pénzén milliószámra osztogatott írás terjeszti szóban és képben, valamint az interneten keresztül a következő üzenetet:

Már az óvodában hagyni kell kiélni, sőt támogatni kell a „gyermeki szexualitást„. A közösülés a serdülőkortól normális; a homoszexualitás normálisnak és a heteroszexualitással egyenértékűnek számít, ahogy a biszexualitás is, a nemi átalakulást a betegbiztosító által támogatott opcióként ajánlják. A gyerekeket már tíz éves koruktól a védekezés szakértőivé „képezik ki” azzal, hogy pl. az osztályban azt gyakorolják, hogy hogyan húzzák fel a kondomot egy műanyag péniszre.

Szóban és képben informálják őket a szexuális technikákról, beleértve az orális és anális szexet is. A maszturbáció ajánlott. Megkapják mind az abortuszklinikák címeit, mind a betegbiztosító általi finanszírozásra vonatkozó információkat; tippet kapnak a „feltárulkozás” („outen”) legjobb módjaira, és meleg közösségi oldalak linkjeit.

Milyen üzenetet kapnak azok a gyerekek, akiknek a szeméremérzetét ilyen brutális módon megsértik? Tétélezzük fel, hogy háztartási ismeretek oktatásakor épp azt tanulják, hogy miként bánjanak a késsel és a mixerrel. Azt fogják gondolni, hogy most kell főzniük, és feltehetően nem csak akkor, amikor majd házasok lesznek. Ez a pénisz és a kondom esetében sincs másképp: Aha, egy óvszert kell a péniszre húznom, most, és nem majd csak akkor, ha már házas leszek, hihíhi, bár még csak tízéves vagyok, de már mindjárt betöltöm a tizenegyet...

A lányoknak a nőgyógyásznál tett első látogatás alkalmával általában felírják a fogamzásgátlót. Ha mégis teherbe esnek, akkor a gyilkosságot ajánlják nekik: kémiai (Mifegyne) vagy sebészeti eszközökkel. No para! Bátran dönts, itt vannak az abortuszklinikák címei...

Az abortusz kérdésében Németországban egyébként a Pro Familia nevű szervezet számít nagyvállalkozónak. Ugye milyen félrevezető tud lenni egy név? A Pro Familia gyakran végez szexuális felvilágosítást az iskolákban, így szerevve magának ügyfeleket.

Kiáltás a felelős politikusokhoz

Nem lehet, hogy valami rosszul működik? Nem tűnik fel neked, hogy a politikusok épp az ellenkezőjét érik el annak, amit politikájuk céljaként határoznak meg: kevesebb bántalmazás, kevesebb nemi betegség, kevesebb tinédzserterhesség, kevesebb tinédzserkori abortusz,... *több* gyerek. A kormányaink alatt azonban mindezekből, a politikusok által állítólag nem akart dolgokból csak *több* lett, csak épp gyerekből nem. Nem kellene egyszer talán megvizsgálni, hogy az eszközök valóban célravezetőek-e?

Mivel ez az összefüggés nem kerülheti el a politikusok figyelmét, súlyos gyanú árnyéka vetődik rájuk, mégpedig az, hogy épp *ezt* szeretnék elérni, vagy legalábbis számolnak vele. Ennek a politikának egy hatása biztosan van: képtelenné teszi a fiatalokat (köztük téged!) a kötődésre és a családalapításra.

Vajon emlékeznek-e még a politikusok a '68-as kommunisták jelszavára? *Harc a polgári kiscsalád ellen!* Úgy néz ki, mintha ez a harc még nem ért volna véget.

- Mit tesznek annak érdekében, hogy ne folytatódjon a családok elszegényedése?
- Mikor hoznak létre egy olyan nyugdíjrendszert, amelyben a szinglik többé már nem szolgálhatják ki magukat a családi kasszából?
- Mikor állítják le a sokmilliónyi meg nem született gyerek öldöklését?

Egy biztos: A fiatal nemzedékre (a te generációdra) olyan terheket rónak, amelyeket képtelen lesz hordozni.

Ezek olyan kérdések, amelyeket *nektek* kell feltenni, kérdések, melyekre nektek kell a megoldást megtalálni. Mely politikai erők fogják a válaszokat magukénak tudni az anyagi szükség feltételei között?

Média

Mindezeket meggondolva nem igazán tűnik rózsásnak a helyzet a szabadság terén. A környezetünk formál minket, leszűkíti a ténylegesen választható lehetőségek körét. Ha egy ruhaüzletben csak fekete és piros ruha van, de én sárgát szeretnék venni, nem vagyok szabad. Ha minden boltban csak fekete és piros kapható, felmerül a kérdés, hogy elfelejtsem-e a sárgát, vagy pedig addig menjek utána, amíg nem találok olyat.

2009 áprilisában népszavazást tartottak Berlinben arról, hogy a diákoknak legyen-e lehetőségük választani etika és hittan mint kötelező tantárgyak között. Ne legyen, mondta a többség, elég az etika. Ez volt a meleg polgármester szívügye, hisz a korszerű etikaórán a gyerekek megtanulják, hogy „emberi joguk” megváltoztatni a nemüket, és megválasztani a szexuális irányultságukat:

lehetnek melegek, leszbikusok, bi- vagy transzszexuálisak. Ha valaki a homoszexuális életmód testi és lelki következményeire mer utalni, azt azzal vádolják meg, hogy „megveti az embereket”.

E politikai kurzus mögött ott áll a média teljes erejével. Az átlagos TV-nézés napi 3,5 óra. Egyre több fiatal internetfüggő. Hány órát töltesz el naponta önként és élvezetből a képernyő előtt? Mennyi halált és erőszakos tettet látsz hetente átlagosan, milyen típusú és hány szexuális aktust, kik között? Mikor láttál utoljára egy filmben boldog családot és szerelmes házaspárt? A videójátékok segítségével mindezekben interaktív módon részt vehetsz, magad is öldökölhatsz... Erről kinek nem jut eszébe Winnenden és Erfurt?

A televízió újabb reklámakciókkal („Figyelj oda, mit tesznek a gyerekeid!”) szólítja fel a szülőket arra, hogy védjék meg a gyerekeket attól a szennytól, amivel ő maga árasztja el a családi otthonokat. Ez körülbelül olyan, mintha a vízművek mérget tenne az ivóvízbe, és arra szólítaná fel a háztartásokat, hogy azok szűrjék ki a mérget a vízből.

A pornográfia. A gyerekek pornóképeket mutogatnak a telefonjaikon, maguk is készítenek ilyen képeket az iskolai vécében; pár kattintás, és mindent láthatsz, amit először biztosan nem akartál volna látni, de ami aztán úgy elkap, mint a légyfogó a legyet. Az internetletöltések 35%-a pornográfia, az éves forgalom 2006-ban világszerte kb. 57 milliárd dollárra rúgott.³

Sok, nagyon sok ember néz meg önként önmaga képernyő előtti felizgatása érdekében olyan képeket és filmeket, amelyek másokat mutatnak szexuális praktikák mindenféle torz formájában.

Micsoda lealacsonyodás! Miféle pokolban élnek azok az emberek, akik ilyesmiért áruba bocsátják önmagukat? Ám ha valaki élvezetet lel ebben, akkor bizony ez az ember is foglya ennek a pokolnak. A pornográfia igen hamar függővé tesz. Az ember tönkremegy abba, ha tárgyként *használják*, különösen, ha ez egy olyan területen történik, amely az ember lelkének a legmélyét érinti. Nincsenek érzéseink, szellemünk, lelkünk, szívünk, múltunk és jövőnk? Gondolj csak arra a kisbabára, aki egyszer ez az ember volt, vagy az időskorára és a halálára, ami felé tart.

A pornográfia kapcsán gyakran panaszkodnak a „nő megalázásáról”. De miért csak a nőéről? Nem alacsonyodnak le ugyanúgy azok a férfiak is, akik az elszigetelt ösztönkielégítés perverz magányában élik ki a legmélyebb szerelmi odaadást kifejező és gyermekáldást ígérő aktust?

Egyet tudnod kell: a képek képesek megmérgezni minket – mégpedig tartósan. Amikor azt kérdezem fiataloktól, hogy ki látott már olyan képeket, amiket jobb lett volna nem megnézni, akkor majdnem minden kéz a magasba emelkedik.

A testnek vannak szervei azoknak a dolgoknak a kiválasztására, amikre nincs szüksége, vagy amik károsak számára. A szellemnek nincs ilyen szerve. Szeretnél felejteni, de nem tudsz. „Csak egy film”, hallom gyakran, amikor obszcén vagy erőszakos képeket próbálnak meg úgy beállítani,

³ Thomas Schirrmacher, *Internetpronografie*, Holzgerlingen 2008.

mintha ártalmatlanok lennének. A képek azonban igenis hatnak ránk. Döntően meghatározzák azt, hogy lelkileg fent vagy lent vagyunk-e, mit tartunk normálisnak, mit lehetségesnek és mit kívánatosnak. Ezért olyan fontosak a víziók: hogy legyen egy képünk arról, milyen legyen az életünk.

Kérlek, végy egy mély lélegzetet! Emlékszel még arra, amit az elején mondtam, amikor a szerelemről volt szó, az igaz szerelemről? Ha a szívedre hallgatsz, tudod, hogy mi a szerelem, és hogy mire vágysz. Talán már egyszer átélted, hogy valaki az ujja hegyével végigsimította az arcod, és hevesen dobogó szívvel elmerültetek egymás tekintetében, és engedtétek, hogy megérintsék a másik lelkét? „Nem tudjátok”, – kérdezi Pál apostol – „hogyan a test a lélek temploma”?

E között a látásmód között és aközött, amit nap mint nap „felszolgálnak” neked a különböző csatornákon, hogy beengedd ebbe a „templomba”, áthidalhatatlan szakadék tátong.

Szabad vagy. Válassz!